

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ЮСТИЦІЇ В
ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ЖИТОМИРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра правознавства**

***СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ
В УКРАЇНІ ТА СВІТІ***

**Збірник наукових статей за матеріалами VI Міжнародної
науково-практичної конференції м. Житомир, 19 квітня 2018 р.**

Житомир
Вид. О. О. Євенок
2018

**Рекомендовано Вченою радою Житомирського національного
агроекологічного університету**

(протокол № 9 від 24 квітня 2018 р.)

Голова оргкомітету: Скидан О. В. – ректор Житомирського національного агроекологічного університету, д.е.н., професор.

Члени оргкомітету: Романчук Л. Д. – проректор з наукової роботи та інноваційного розвитку ЖНАЕУ, д.с.-г.н., професор; Мартинчук І. В. – проректор з науково-педагогічної роботи, соціального та гуманітарного розвитку ЖНАЕУ, к.е.н.; Данкевич Є. М. – декан факультету екології і права Житомирського національного агроекологічного університету, д.е.н., професор; Скулиш Є. Д. – д.ю.н., професор кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Ляшенко Р. Д. – к.ю.н., доцент, завідувач кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Бондарчук Н. В. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Василенко Л. П. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Савчук Т. – к.ю.н., доцент, Академія управління при Президентові Республіки Білорусь, Білорусь (за згодою); İdris Tuna – ph. D. Candidate of Modern Turkish History Department at İstanbul University (за згодою); Бучинська А. Й. – к.ю.н., доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Костенко С. О. – к.ю.н., ст. викладач кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Прокопенко І. П. – к.і.н., доцент, доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Гордійчук М. В. – к.ю.н., асистент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету.

Рецензенти: Іщенко А. В. – професор кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ, д.ю.н., професор, Заслужений юрист України;

Німко О. Б. – доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету., к.ю.н., доцент.

С 91 **Сучасні тенденції розбудови правової держави в Україні та світі :** Зб. наук. ст. за матеріалами VI Міжнар. наук.-практ. конф. (Житомир, 19 квітня 2018 р.) / Жит. нац. агроекологічний ун-т. — Житомир : Видавець О. О. Євенок, 2018. — 556 с.

ISBN 978-617-7703-

У збірнику наукових статей розглядаються сучасні тенденції розбудови правової держави в Україні та світі, які обговорювалися на VI Міжнародній науково-практичній конференції в м. Житомирі 19 квітня 2018 року.

УДК 34(08)

ББК 67

Грицик С. В. Гарантійні виплати при переїзді працівників на роботу в інші місцевість.	190
Коваленко К. Я. Правове регулювання соціальних відпусток: зарубіжний досвід	192
Коломієць А. М. Компенсаційні виплати працівникам при переїзді на роботу в іншу місцевість	195
Магалецький А. Гарантії для працівників на час здійснення державних обов'язків	197
Цимбалюк К. П. Проблеми забезпечення гендерної рівності при реалізації громадянами права на працю	199
Ястреб М. М. Історико-правовий аналіз розвитку законодавства про гарантійні виплати (1922-1970рр.)	201
Нишпал І. В. Шляхи європеїзації українського права	204
Талавер М. О. Касты в Індії та утвердження прав людини в світі	207
Мельниченко А. С. Загальна характеристика латиноамериканської правової системи	209
Чугаєвська Н. В. Правове регулювання отримання вищої освіти українськими громадянами в Україні та Польщі	211
Щупак М. А. Основні властивості правової системи Австралії	214
Дерманська О. В. Українське та міжнародне законодавство про статус біженців	216
Сіончук В. В. Шлюбно-сімейні відносини у Радянській Україні періоду I та II Кодифікації	219
Савченко О. В. Роль реформ Лікурга в побудові античної держави Спарти	222

працівника встановлені не тільки трудовим законодавством, а й рядом спеціальних законів.

Список використаних джерел:

1. Кодекс законів про працю від 10 грудня 1971 року [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/322-08/page>

2. Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей від 20 грудня 1991 року № 2011-ХІІ [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2011-12/print1514714713986281>

3. Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу» від 25 березня 1992 року №2232-ХІІ [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2232-12/print1514877719107408>

4. Закон України «Про альтернативну (невійськову) службу» від 12 грудня 1991 року №1975-ХІІ [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1975-12/print1514877719107408>

5. Рудницька О. П. Правове регулювання гарантійних виплат проектом трудового кодексу України / О.П. Рудницька. Часопис Київського університету права: Український науково-теоретичний часопис. К. 2015. С.180-184.

Цимбалюк К. П.

Магістрантка 5 курсу історичного факультету Житомирського державного університету ім. Івана Франка, м. Житомир, Україна

Науковий керівник: Рудницька О. П., кандидат юридичних наук, доцент кафедри спеціальних історичних дисциплін та правознавства Житомирського державного університету ім. І. Франка, м. Житомир, Україна

Проблеми забезпечення гендерної рівності при реалізації громадянами права на працю

Україна є демократичною державою, тому невід'ємною складовою її законодавства є забезпечення відсутності будь-якої дискримінації. Це стосується і гендерної дискримінації у трудовому законодавстві.

В основному законі України – Конституції України закріплено правову основу рівності жінок та чоловіків. А саме п.3 ст. 24 Конституції України говорить, рівність у правах жінок та чоловіків забезпечується наданням рівних можливостей у праці та винагороді за неї, створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством [1, с. 9-10].

Крім того, забезпечення гендерної рівності при реалізації права на працю гарантується рядом профільних нормативно-правових актів України: ст. 2-1, 22 Кодексу законів про працю України; законами України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про запобігання та протидію дискримінації в Україні» а ін.

Отже, можемо зробити висновок, що українське законодавство забезпечує рівність жінок і чоловіків у реалізації права на працю. Проте не зважаючи на досягнення українського законодавства, на практиці реалізація прав жінок у сфері

зайнятості має низку проблем. Зокрема, за даними Звіту Міжнародної організації праці, в Україні роботодавці надають перевагу працівникам при прийнятті на роботу, збереженні робочого місця (у випадку скорочення штату), а також за одну й ту саму роботу чоловіки отримують вищу заробітну плату [5, с. 30]. Цю інформацію підтверджують і дані української статистики, які підтверджують, що жінки отримують меншу заробітну плату ніж чоловіки за ту ж саму роботу, а також рідше претендують на керівні посади. При цьому жінки є більш освіченими, ніж чоловіки [6]. Тобто в реаліях українського суспільства ми можемо зустріти випадки дискримінації жінок при реалізації їх права на працю.

Причин цієї негативної тенденції може бути багато і вони пов'язані як з особливостями українського суспільства, низькою правовою культурою, а також недосконалістю трудового законодавства. У сфері трудового та соціального права одним із найбільш врегульованих законодавством ЄС є питання щодо заборони різних видів дискримінації, зокрема, гендерної дискримінації. Останню можна розділити на три групи: рівне ставлення, рівна оплата праці, рівне соціальне забезпечення. Необхідно зауважити, що ці форми дискримінації забороняються законодавством не тільки на робочому місці, але також і при працевлаштуванні, професійному навчанні тощо [7].

Отже, одним із факторів, який викликає гендерну дискримінацію у сфері зайнятості є саме законодавство. Зокрема, це наступні норми:

- заборона використання жіночої праці вночі. Дана норма вперше була впроваджена у 1919 р. і нею радянський законодавець прагнув виключити можливість знаходження в нічний час жінок і чоловіків, не пов'язаних родинним зв'язком. Сьогодні ж дана норма може призвести до того, що роботодавець при прийнятті на роботу в нічний час Проект нового Трудового Кодексу України дещо коригує дану норму і забороняє залучати до роботи у нічний час лише вагітних жінок [8].

- Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо удосконалення пенсійного забезпечення» передбачено продовження терміну обмеження права звернення за призначенням пенсії жінок, яким виповнилося 55 років, щодо дострокового виходу на пенсію за віком, за наявності страхового стажу не менше 30 років та за умов звільнення з роботи до 01 січня 2022 року. Дане рішення пояснюється дефіцитом бюджету Пенсійного фонду України. Проте, поставивши на перше місце економічний фактор, законодавець створює загрозу порушення соціальних прав жінок (мається на увазі право на пенсію). Адже ті жінки, які мають трудовий стаж понад 30 років і яким виповнилося 55 років, працювали в умовах, коли законодавство гарантувало їм можливість виходу на пенсію у 55 років.

Отже, українське законодавство забезпечує рівність жінок та чоловік при реалізації права на працю. Проте на практиці жінки часто зустрічаються з випадками дискримінації, що обумовлено як суспільними реаліями, так і деякими юридичними нормами, які потребують вдосконалення, що має бути враховано у новому Трудовому Кодексі України.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: чинне законодавство: Офіц. текст. – К. : Алерта, 2016. – 80 с.

2. Кодекс законів про працю від 10 грудня 1971 року [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/322-08/page>

3. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 8 вересня 2005 року № 2866-IV [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2866-15/page2>

4. Закон України «Про запобігання та протидію дискримінації в Україні» від 06 вересня 2012 року № 5207-VI [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>

5. Чепурко Г. Гендерна рівність у світі праці в Україні [Електронний ресурс] / Г. Чепурко. – 2010. – Режим доступу : http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/publication/wcms_168924.pdf

6. Марченко С. Жіночі перспективи на ринку праці [Електронний ресурс] / С. Марченко // Укрінформ. – 2017. – 06 березня. – Режим доступу : <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/2186104-zinoci-perspektivi-na-tli-trudovoi-diskriminacii.html>

7. Рудницька О. П. Гендерна рівність у соціальній політиці Європейського Союзу / О. П. Рудницька. Сучасні тенденції розбудови правової держави в Україні та світі: 36. наук. ст. за матеріалами V Міжнар. наук.-практ. конф. (Житомир, 18 травня 2017 р.). 2017. С.55-58.

8. Уварова О. Права жінок і гендерна рівність в Україні [Електронний ресурс] /О. Уварова. – Режим доступу : <https://helsinki.org.ua/prava-zhinok-i-henderna-rivnist-v-ukrajini-o-uvarova/>

Ястреб М. М.

Магістрантка 5 курсу історичного факультету Житомирського державного університету ім. Івана Франка, м. Житомир, Україна

Науковий керівник: Рудницька О. П., кандидат юридичних наук, доцент кафедри спеціальних історичних дисциплін та правознавства Житомирського державного університету ім. І. Франка, м. Житомир, Україна

Історико-правовий аналіз розвитку законодавства про гарантійні виплати (1922-1970рр.)

Україна часто піддається критиці за відсутність реформ. Новий Трудовий кодекс - найкраща аргументація того, що все-таки ми рухаємося вперед, і це реальна реформа, і реальний крок до зміни країни, якого всі чекають, і який дасть можливість відродити українську економіку. Проте, чи можна створювати якісно новий продукт задля вдосконалення теперішнього та майбутнього не врахувавши досвіду минулого? Важливим є дослідження історичного розвитку законодавства про гарантійні виплати, виявлення його недоліків та позитивних норм, які є чинними або були безпідставно відмінені з тих чи інших причин та визначення норм про гарантійні виплати, які можна було б запозичити при реформуванні законодавства сьогодні